

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความต้องการของสังคมมุสลิมเพื่อนำมา กำหนดเป็นกรอบหลักสูตรให้กับตาดีกาและสถาบันศึกษาปอเนาะ 2. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ใน การแทรกเนื้อหาสามัญในหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันศึกษาปอเนาะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิงปริมาณได้มาจากการเก็บ ข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับตาดีกา 400 คน และ สำหรับสถาบันศึกษาปอเนาะ 400 คน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้มาจากการทำการเสวนากลุ่มกับ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 20 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณพบว่าหลักสูตรตาดีกาควรมีสองลักษณะ กล่าวคือ 1. หลักสูตรที่สามารถต่อยอดกับหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 และ 2. หลักสูตรที่คงอัต ลักษณะเดิมของการจัดการการศึกษาตามอรรถยาศัย ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบจาก ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการทำเสวนากลุ่ม

สังคมมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่ต้องการให้มีการเรียนการสอนวิชาการ สามัญในตาดีกา เพราะผู้เรียนในตาดีกาส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยประถมศึกษา ซึ่งผู้เรียนเหล่านี้ได้เรียน วิชาการสามัญในโรงเรียนขั้นพื้นฐานแล้ว

สำหรับสาระหรือรายวิชาที่ควรมีการเรียนการสอนในตาดีกาประกอบด้วย 8 รายวิชา กล่าวคือ ภาษามลายู ศาสนบัญญัติ (ฟิกฮ) เอกภาพ (เตฮีด) อรรถาธิบายอัลกุรอาน (ตัฟซีร์) วจนศาสตร์ (หะดีษ) ศาสนประวัติ (ตารีค) จริยธรรม (อักลาค) ภาษาอาหรับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณพบว่ากรอบหลักสูตรของสถาบันศึกษาปอเนาะควรคงอัตลักษณ์เดิมของการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพราะสังคมมุสลิมส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้ปอเนาะเป็นปอเนาะสมัยใหม่ และต้องการให้ปอเนาะจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่ต้องการให้มีการเรียนการสอนวิชาสามัญ อย่างไรก็ตามการสอนทักษะชีวิตนั้นสามารถกระทำได้ ส่วนปอเนาะที่มีความประสงค์จะเป็นปอเนาะสมัยใหม่ (Modern Pondok) การเรียนการสอนวิชาชีพ และวิชาสามัญบางวิชาสามารถกระทำได้ ข้อค้นพบเชิงปริมาณดังกล่าวสอดคล้องกับข้อค้นพบเชิงคุณภาพในงานวิจัยนี้

สำหรับกรอบหลักสูตรของปอเนาะนั้นสังคมมุสลิมต้องการให้ปอเนาะมีการเรียนการสอน 8 รายวิชาคือ ฟิกฮ หะดีษ ตัฟซีร์ เตฮีด อักลาค ตารีค ภาษาอาหรับ และภาษามลายู ข้อค้นพบเชิงปริมาณดังกล่าวนี้ก็สอดคล้องกับข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่ได้จากการทำเสวนากลุ่มเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับตาดีกาและสถาบันศึกษาปอเนาะ

1. หลักสูตรตาดีกาควรมีสองหลักสูตร คือ 1. หลักสูตรที่ต่อยอดกับหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 และ 2. หลักสูตรที่เป็นไปตามอัธยาศัย
2. หลักสูตรปอเนาะควรคงอัตลักษณ์เดิมที่เป็นการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ข้อเสนอแนะสำหรับรัฐ

1. การจัดการศึกษาทั้งของตาดีกาและสถาบันศึกษาปอเนาะให้เป็นไปตามความต้องการของตาดีกาและปอเนาะเอง การนำเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ให้อยู่ภายใต้ความสมัครใจของสถาบันทั้งสอง
2. ความพยายามที่จะนำตาดีกาและสถาบันศึกษาปอเนาะทุกโรงเข้ามาจัดการศึกษาในระบบเป็นสิ่งที่ไม่ควร ควรนำร่องเฉพาะตาดีกาและสถาบันศึกษาปอเนาะที่พร้อมและสมัครใจเท่านั้น
3. กรอบหลักสูตรที่ค้นพบจากการศึกษาในครั้งนี้มีความจำเป็นสำหรับตาดีกาและปอเนาะ เพราะสิ่งนี้จะกรอบให้สถาบันดังกล่าวได้พัฒนาหลักสูตรของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละชุมชน

4. ความพยายามที่จะเสนอให้หลักสูตรตาคีตาเป็นหลักสูตรที่สามารถต่อยอดกับหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 สามารถดำเนินการได้ แต่ต้องเป็นไปตามความสมัครใจของตาคีตาเอง

5. สังคมมุสลิมส่วนใหญ่ยังไม่ต้องการให้สถาบันศึกษาปอเนาะมีการเรียนการสอนวิชาการสามัญและวิชาชีพ แต่การสอนทักษะชีวิตที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่สามารถใช้ได้ในชีวิตประจำวันนั้นสามารถกระทำได้ แต่ต้องเป็นรูปแบบการสอนตามอัธยาศัยซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของปอเนาะที่เป็นสถาบันศึกษาที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย

6. การนำเสนอให้มีการเรียนการสอนวิชาชีพและวิชาสามัญบางวิชาควรนำเสนอให้เฉพาะแก่สถาบันศึกษาปอเนาะที่พร้อมจะพัฒนาเป็นปอเนาะสมัยใหม่(Modern Pondok) เท่านั้น

The objectives of this study were 1. To study the needs of Muslim communities in order to determine the curriculum guidelines for TADIKAs and Pondok. 2. To study possibilities in penetrating academic contents in Pondok.

The study was employed both quantitative and qualitative researches. Data for quantitative research were obtained from field survey from 800 samples which was divided into 400 samples for TADIKAs and 400 for Pondok while data for qualitative research were obtained from 20 experts by doing the focus group.

The findings were as follows:

The findings from the quantitative research were as such there should be two curriculums proposed for TADIKAs, namely, 1. The curriculum which was designed for the continuity to the Curriculum of Islamic Studies of 2003, and 2. The former curriculum of TADIKAs which was informal one. Those findings were consistent with the findings from the qualitative research obtained from the focus group.

Beside the above findings, there were findings which also showed that Muslim communities did not want academic subject provided in TADIKAs since nearly most of TADIKA's students had already studied those subjects in basic educational schools.

With regards to subjects or subject areas, the finding showed that there should be eight subject areas, namely, Melayu, Fiqh, Tauheed, Tafsir, Hadith, Tarikh, Akhlaq, and Arabic.

The findings from the quantitative research also showed that Pondok should keep its former curriculum (classical curriculum) which was informal one since majority of Muslim communities did not want Pondok to transform into modern Pondok. They needed Pondok to provide informal education, no secular subjects needed to be taught in this institution. However, life skills could be taught, on the other hands, vocational and academic subjects could be offered only to Pondok which were ready to develop into modern ones. These findings were consistent with the findings of the qualitative research of the study.

With regards to the curriculum guidelines of Pondok, the findings showed that there should be eight subjects taught in Pondok, namely, Fiqh, Hadith,

Tafsir, Tauheed, Akhlaq, Tarikh, Akhlaq, and Melayu. These findings were also consistent with the findings obtained from qualitative research.

(12)

Recommendations

Recommendation for TADIKAs and Pondok

1. There should be two curriculums for TADIKAs, namely, 1. The curriculum which was designed for the continuity to the Curriculum of Islamic Studies of 2003, and 2. The former curriculum of TADIKAs which was informal one.
2. Pondok's curriculum should be classical one which offered only informal education.

Recommendations for the government authority

1. Educational provisions in TADIKAs and Pondok had to be consistent with their own needs. Any kinds of changing had to be under their voluntaries.

2. Attempts to bring TADIKAs and Pondok into educational institutions which offered formal education were not suitable. Those attempts should only be done with certain TADIKAs and Pondok which were ready and voluntary to be formal educational institutions.

3. Curriculum guidelines found in this study were significant to both TADIKs and Pondok since these guidelines could be directions for their curriculum development which were consistent with their community's needs.

4. An attempt to offer TADIKAs to implement the curriculum which was designed for the continuity to the Curriculum of Islamic Studies of 2003 could be undertaken but it had to be voluntarily accepted by TADIKAs.

5. Majority of Muslim communities did not want Pondok to offer vocational and academic subjects. However, life skills which were relevant to vocational capacities for Pondok's students could be offered. Those offer had to be informal which was consistent with the nature of Pondok that offered informal education.

6. Proposal to provide vocational and academic subjects in Pondok should be done only with Pondok which were ready to develop into modern Pondok.